A°. 1832. N°. 49.

ZONDAG DEN 17den JUNIJ.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Algemeene Secretarij.

Den 12 Junij 1832.

Bij Publicatie van den voormalige Hove van *Politie en Criminele Justitie*, dd. 6 Junij 1821, bepaald zijnde, dat op den 18den Junij van elk Jaar, eenen ALGEMEENEN DANK- EN BEDENDAG in deze Kolonie zal gehouden worden.

Zoo wordt zulks bij deze aan de goede Ingezetenen herinnerd, met vermaning om op dien plegtigen dag alles te vermijden, wat zoude kunnen strekken, om de Godsdienstige aandacht eenigzins te storen.

De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Algemeene Secretarij.

Den 14 Junij 1832.

Het vertrek van de Koloniale Paket-Schooner *Gouverneur Generaal Cantz'-laar*, over de Eilanden St. Eustatius en Martin naar Curaçao, op Woensdag den 20sten dezer bepaald zijnde, zoo wordt daarvan aan de belanghebbenden kennis gegeven, met informatie voorts dat de Brieven naar bovengenoemde Eilanden bestemd, tot *twee* uur van dien dag zullen worden aangenomen.

De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

De Persoon van JACOBUS KUISCH, door het Gemeente Bestuur benoemd zijnde tot *Veldwachter*, en wel zulks in plaats van den als zoodanig ontslagen persoon van F. W. GAUB, heeft op heden den voor die betrekking bepaalden Eed in handen van den President van het Gemeente Bestuur afgelegd.

Paramaribo den 16 Junij 1832.

De Secretaris van voornoemd Bestuur,
WENTHOLT.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 13den dezer, het Schip *Sara Agatha*, Kapt. Casse, pp. Kapt. S. M. Hoffman, van Middelburg.

Den 14den, het Schip *de Surinaamsche Vriend*, Kapt. J. P. Meijer, van Amsterdam.

IN TEXEL GEARRIVEERD:

Den 16den April, het Schip *de Jonge Evert*, Kapt. B. Jansen. — Den 19den, het Schip *Anna Louisa*, Kapt. J. K. de Jong. — Den 20sten, het Schip *Harmonie*, Kapt. F. Lange. — Idem, het Schip *Sophia Maria*, Kapt. G. L. Röperhoff. — Idem, het Kof-Schip *Nicolaas Witsen*, Kapt. L. H. Wildschut. — Den 21sten, het Schip *Diana*, Kapt. H. Wente. — Den 25sten, het Schip *Anna Maria*, Kapt. D. Steenveld.

IN HELVOET:

Het Schip *Eliza*, Kapt. C. Davy. — Allen van hier.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

Breda, 16 *April*. Onder, zijne particuliere correspondentie uit Brussel deelt het fransche dagblad *le Temps* het volgende mede:

»Men zegt dat in eenen bijzonderen brief, welke bij de twee jongste protocollen gevoegd was, de heer *van de Weyer* te kennen geeft, dat de zitting der conferentie (van den 5den) zeer onstuimig geweest is. Het schijnt dat er een afzonderlijk protocol voor elk der beide tractaten, dat der 24 artikelen en dat der vestingen opgemaakt is, doch welke beiden niet geteekend zijn geworden.

»Nog zegt men, dat bij de depeches van onzen ambassadeur zich bevond eene soort van sommatie, welke de heer *de Talleyrand* aan Holland tot de aanneming van het tractaat zou gedaan hebben. Uit dit stuk, zegt men, dat juist het tegengestelde van hetgeen moest, voorvloeit, namelijk: dat Frankrijk noch Engeland dwangmaatregelen zullen bezigen en de uitvoering van het traktaat niet waarborgen.

»Op het ontvangen dezer vreemde tijdingen is er eene vereeniging op het paleis geweest, waarbij sir *Adair*, de heer *de Tallenay*, de ministers van buitenlandsche zaken en justitie tegenwoordig waren. De heer *de Meulenaere* verklaarde besloten te zijn, aan den heer *van de Weyer* de stelligste bevelen te zenden, dat dezelve zijne handteekening zou weigeren aan elke acte die onzen onzekeren toestand nog langer deed voortduren. Op de opmerking, dat deze weigering Belgie aan het gevaar kon bloot stellen van door Frankrijk en Engeland verlaten te worden, heeft de heer *de Meulenaere* eenen hoogen toon aangenomen en uitgeroepen: » dit heb ik reeds voorzien, en moet het verwezenlijkt worden, zoo zie ik liever dat het nu, dan over een of twee maanden gebeure." Zich tot den heer *de Tallenay* wendende, voegde hij er bij, dat hij duidelijk zag, dat Frankrijk den vrede tot welken prijs ook wilde, en gereed was tot dat einde Belgie op te offeren. Dit is al te ligtvaardig met ons gehandeld, eindigde hij, na ons van veertien tot veertien dagen opgehouden te hebben, zich niet meer te verwaardigen eenen term vast te stellen.

»Zonder besluit is de vereeniging gescheiden; zij is, gelijk gij ziet, zeer levendig geweest; terstond na dezelve heeft de minister van de stukken afschriften doen vervaardigen, om ze aan de kamer mede te deelen. Het is zeer waarschijnlijk, dat de kamer de weigering van het ministerie zeer toejuichen en hare goedkeuring er over betuigen zal, dat het gouvernement eene min nederige houding dan de tot heden betoonde aanneemt." (*Bred. Courant.*)

Amsterdam, 19 *April*. Het lot der Engelsche Reform-bill houdt thans aller aandacht bezig. Velen brengen daarmede het lot van Europa en ook de uitwisseling der Ratificatiën van het Traktaat van 15 November in verband. Die uitwisseling zal, naar hun oordeel, nu spoedig volgen. Wij gelooven insgelijks dat de uitwisseling der Ratificatiën eerlang zal plaats hebben; maar niet dat dezelve van het lot der Reform-bill afhankelijk is gemaakt. Gelijk wij vroeger zeiden, (zie onze Nommers van 6, 11 en 14 dezer,) hangt, naar ons inzien, de eindbeslissing der zaak af van het antwoord, hetwelk graaf *Orloff* uit Petersburg wacht. Dit antwoord kan niet lang meer uitblijven, en daarom onderstellen wij, dat de uitwisseling der Ratificatiën eerlang volgen zal, even als wij volharden in de overtuiging dat de hoop van Oud-Nederland op billijke wijzigingen in de 24 Artikelen, zoo als die door onzen Koning verlangd zijn, niet zal worden te leur gesteld. Wij erkenden vroeger reeds, dat die wijzigingen nog niet officieel zijn bekend gemaakt, doch oordeelden dat dezelze als ten naastenbij bekend konden worden ondersteld. En zouden wij dan terugkomen van hetgeen wij steeds beweerd hebben, dat die wijzigingen ook bij de Groote Mogendheden als billijk zullen worden erkend? Wat verlangt Oud-Nederland? Dat de schuld op eene billijke wijze gekapitaliseerd worde; dat aan Belgie geen gemeenschappelijk regt op ons grondgebied, of op onze binnenwateren en kusten worde toegekend. Ziedaar voor 't minst de hoofdpunten, waarvan de billijkheid door de Groote Mogendheden voorzeker niet zal worden betwist. En zouden dan Rusland, Oostenrijk en Pruissen de 24 artikelen onvoorwaardelijk ratificeren? Wij kunnen zoo iets niet onderstellen, wat ook sommige buitenlandsche en daaronder de Belgische dagbladen te dien opzigte mogen aanvoeren. Trouwens wanneer wij een oogenblik staan blijven bij den jongsten brief, door *le Mémorial* uit Londen medegedeeld (zie ons blad van 18 dezer), de slotsom daarvan is slechts deze: dat de ratificatiën zonder vertraging of uitstel zullen worden uitgewisseld, dat wil zeggen, zoodra dezelve onvangen zijn. Van onvoorwaardelijke ratificatiën wordt daarbij geene melding gemaakt. Maar Engeland en Frankrijk....? Voor zoover ons bekend is, bestaat er niet één officieel stuk, waaruit volgt dat deze Mogendheden ongezind zijn, om in billijke wijzigingen te bewilligen. De vroegere berigten, volgens welke Engeland en Frankrijk de voorwaardelijke toetreding van onzen Koning zouden hebben afgewezen, zijn hiermede niet in strijd; beide Hoven moesten de nadere besluiten van Rusland, Oostenrijk en Pruissen inwachten: zonder de toetreding van deze drie Hoven, konde het tractaat niet als afgesloten worden beschouwd; maar zoo die toetreding slechts onder zekere voorwaarden geschiedt, voorwaarden die de erkenning inhouden van de billijkheid der door onzen Koning verlangde wijzigingen,— zouden dan de Hoven van Engeland en Frankrijk zich van de drie andere Hoven scheiden? Wij voeden in dit opzigt geene vrees en de vroegere ratificatiën van de zijde van Engeland en Frankrijk zijn uit haren aard onderworpen aan de voorwaarde dat ook de andere partijen op gelijken voet ratificeren. Gebeurt dit niet, dan blijft het tractaat ook onvoltrokken en voorwijzigingen vatbaar. Engeland en Frankrijk vinden zich in dit opzigt, door de uitgewisselde ratificatiën, in geenen deele gehinderd; want een tractaat, al is het door alle daarin betrokken partijen bekrachtigd, kan gewijzigd en veranderd worden. Dit vereischt geen nader betoog en wij kunnen dus van dien kant den uitslag met gerustheid afwachten.

Maar Belgie......? Belgie, zeiden wij in ons No. 136, zal de zaken niet tot het uiterste drijven; integendeel mogen wij onderstellen, dat in Belgie de geneigdheid bestaat om de hand te bieden in alles, wat de afdoening der bestaande geschillen bevorderen kan. Dit is een gevoelen in het algemeen; maar hetzelve moet grootelijks in kracht winnen bij de uitkomst, die wij ons van de onderhandelingen te Londen voorspellen. Belgie zal zich dan toch niet tegen over geheel Europa stellen! Er bestaat immers geen oogmerk hoegenaamd, om Belgie te ontzetten van iets, hetwelk van regtswege aan hetzelve toekomt. Dit zal, gelijk wij mogen vertrouwen, door de regering en de bevolking worden ingezien. Maar, bovendien zal iedere onpartijdige gereedelijk erkennen, dat de tijdelijke welvaart van Belgie niet onvoorwaardelijk afhangt van eene beslissing der punten in geschil, ten nadeele van Oud Nederland. Belgie behoeft andere middelen ter vestiging van deszelfs onafhankelijk bestaan; ter bestendiging van deszelfs welvaart; niet de oorlog, maar slechts de vrede kan daartoe leiden. Belgie zal dus, in deszelfs eigen welbegrepen belang den vrede helpen behouden en zich niet blootstellen aan de kansen van eenen oorlog, die, zoodra de groote Mogendheden zich op eene beslissende wijze

zullen hebben verstaan, geen doel hebben kan en voor Belgie allen uitzigt om in de rij der onafhankelijke staten op te treden, voor eens en voor altijd zoude vernietigen.

En, gelijk wij zeiden, alles geregtigt ons om de hoop te blijven koesteren, dat de groote Mogendheden zich eerlang zullen verstaan op eene wijze, die Oud-Nederland kan bevredigen, zonder aan Belgie te kort te doen. Reeds moeten, met opzigt tot het oogpunt, waaruit de door onzen Koning verlangde wijzigingen te Berlijn en Weenen worden beschouwd, zeer gunstige berigten te Londen ontvangen zijn: die welke graaf *Orloff* uit Petersburg te gemoet ziet, zullen, indien onze redeneringen en beschouwingen ons niet in alles bedriegen, voorzeker daarmede overeenstemmen. Laat ons derhalve de ontknooping van hetgeen nog duister schijnt, met gerustheid afwachten; de hoop op de verwezenlijking van onze billijke verlangens, ons uitzigt op het behoud van den vrede niet opgeven! Lang is onze hoop gerekt; maar wij mogen verwachten, dat de onzekerheid, waarin wij ons bevinden, spoedig zal opgeheven worden.

(*Nieuwe Amsterd. Court. en Alg. Handelsbl.*)

ADVERTISSEMENTEN.

PARAMARIBO, DEN 17 JUNIJ 1832.

De Eigenaar van het Scheeps-Anker, naar gissing zwaar Twaalf Honderd Ponden Amsterdamsch Gewigt, waarvan Advertentie gedaan is in de ter dezer Drukkerij, gedurende dit jaar, onder No. 40, 42 en 44 uitgegeven Couranten, voor als nog bij den ondergeteekende onbekend zijnde, zoo zal hetzelve Anker, hetwelk ter bezigtiging ligt aan de Waag, op aanstaande Vrijdag den 22sten dezer, door- en ten huize van den Vendumeester M. A. KEIJSER, voor rekening van die het mogt aangaan, publiek worden verkocht.

De Havenmeester,
R. H. ESSER.

Op heden overleed na een circa 60 jarig verblijf in deze Kolonie, in den ouderdom van bijna 79 jaren, mijn geachte Vriend den Heer A. SUERES NIEUWLANT.

Paramaribo den 12 *Junij* 1832.
M. SCHOLTEN,
Executeur Testamentair.

De ondergeteekende beheerende den Boedel van wijlen den Heer LEVIJ ABRAHAM, verzoekt allen die iets te vorderen hebben, hunne pretentie in te zenden, om na accoord bevinding betaling te erlangen, — zoo ook die verschuldigd zijn, betaling te presteren aan den ondergeteekende.

Voorts zal op Vrijdag den 22sten dezer, des namiddags ten 4 uren, door den Vendumeester M. A. KEIJSER, ten sterfhuize van SALOMON DE VRIES, worden verkocht:

Stuurriemen, IJzer-Ketting &c., en *tien* koppen Slaven, waaronder *drie* familiés, en *eene* Huismeid.

Wijders verwittigd den ondergeteekende een ieder, niets af te leveren voor rekening van de Wed. LEVIJ ABRAHAM, of voor zijne privé, zonder behoorlijk requisit door hem geteekend; zullende bij faute van dien, hoegenaamd geene betaling geschieden.

AM. W. OPPENHEIMER.

De zich gesteld hebbende *Borgen* voor de Heeren B. F.- en H. J. BROWN, en Gezelschap *PAARDENRIJDERS*, waarschuwen bij dezen die het mogte aangaan, dat aangezien genoemde Heeren en Gezelschap, aanstaande Woensdag de Kolonie zullen verlaten, al de genen die iets van hun te vorderen hebben, hunne rekeningen ten spoedigsten aan den Direkteur van het Gezelschap, om betaling moeten inzenden; alzoo na hun vertrek, de *Borgen* daarvoor niet aansprakelijk zijn.

Paramaribo den 16 *Junij* 1832.

J. VAN GELDER HZ.

Zal op Woensdag den 20sten dezer, des morgens om *negen* uren, ten zijnen huize door den Vendumeester M. A. KEIJSER, doen verkoopen:

Welonderhoudene Meubelen, bestaande in: een massief Mahoniehouten Kleerekast, dito Sideboard, Secrataire's, ronde uitschuif Tafel voor 24 personen, Kinder Ledikant met behangsel, een ijzeren Geldkist, Zilver- Pleet- Glas- en Aardewerk.

Voorts beste Roodewijn, s. f. Dames en Heeren Kousen en Sokken, kreppe- en merinosse Shawls, ledige Demijohns en diverse andere Goederen meer, die allen van Dingsdag af, te bezigtigen zullen zijn.

Ontvangen per Kapt. J. J. KIERS: diverse soorten blaauwe Aardewerk, beste Provisien, Hammen, Boter, ronde Edammer Kazen, Aardappelen, Olie, Seltzerwater, Azijn, Mosterd, bittere en zoete Amandelen, Annijszaad, Korenten, Pruimen, Stroop in flesschen, Dames Schoenen, Flesschen-Kurken, en diverse Goederen meer.

J. JONGENEEL.

De ondergeteekende eenige noodige betalingen te doen hebbende, maant bij deze zijne Debiteuren ten ernstigste aan, om hunne openstaande rekeningen ten spoedigste te komen voldoen; zullende hij anders genoodzaakt zijn, hoe ongaarne ook, dezelve ter vervolging over te geven.

Paramaribo den 14 *Junij* 1832.
JOHs. MULLER c. s. qq.,
en privé.

TE HUUR:

Een welgesitueerd *HUIS*, aan de *Wageweg Straat*, (zoo goed als nieuw) adres bij

D. G. NEIJ.

DE St. SIMONISTEN EN HUNNE LEER DER ALGEMEENE KERK.

Veel is er over deze nieuwe secte gesproken, veel er over geschreven, en niettegenstaande dit alles, bestaat er waarschijnlijk geen leerstelsel, dat minder algemeen bekend is, dan dat van *St. Simon*. Aan het verlangen van vele onzer lezers voldoende, zullen wij een kort overzigt der geschiedenis van het *Simonismus* hier laten volgen, waaruit men de gevolgtrekking zal kunnen opmaken, dat de leeraars, navolgers en leerlingen, van deze, in de laatste dagen zoo veel gerucht gemaakt hebbende secte, in twee partijen of klassen kunnen verdeeld worden, namelijk: in *bedriegers* en in *bedrogenen*.

Een zekere graaf *St. Simon*, welke in het jaar 1760 ter wereld kwam, en wiens geslacht zich beroemde, van in eene regte lijn van *Karel den Grooten* af te stammen, is de stichter of insteller van het *Simonismus*. Reeds in zijne jeugd, gaf hij blijken van een scherpzinnig oordeel; zonder het echter zeer wijsgeerig op te kweeken, en gaf, tot mannelijke jaren gekomen zijnde, blijken van *zonderlingheid*, die wij, in goed hollandsch, zouden noemen *fransche kwakzalverij*: zoo liet hij zich, iederen morgen, door zijnen bediende wekken, met de woorden: *Sta op, heer graaf, gij hebt heden geweldig groote zaken te verrigten!* Zich dit gedurig door eenen knecht te laten herinneren, spreekt juist niet zeer voor het groot gewigt der zaken, welke men genoodzaakt is af te doen; immers, bij het voornemen van iets gewigtigs, heeft men geen gedurige herinnering er toe noodig, of men moet wel een groot zwakhoofd zijn, en zoodanig een, is tot het verrigten van groote en gewigtige zaken niet geroepen.

In zijn 18de jaar nam hij dienst, vertrok naar Noord-Amerika, en maakte aldaar, als adjudant bij den niet minder befaamden *Lafayette* den geheelen bevrijdings-oorlog mede. In Frankrijk teruggekeerd zijnde, werd hij weldra tot kolonel bevorderd, doch onthield zich van elke werkelijke deelname in de toen uitbrekende omwenteling, welker oorzaken hij toeschreef, aan het in het verval geraken der Roomsch-Catholijke kerk, sedert den tijd der afscheuring van den grooten *Luther*, van het alleen zaligmakend geloof. Uit deze afleiding zou men, zonder in valsche gevolgtrekkingen te vervallen, het besluit kunnen opmaken, dat de kolonel *St. Simon* evenmin de *logica*, als de *geschiedenis* tot zijne bijzondere studie gekozen had.

Daarop werd het denkbeeld bij hem geboren; de grondslagen te leggen eener nieuwe en voortreffelijke leer, die uit te breiden, en, zoo mogelijk, alle gedoopte en niet gedoopte menschen-kinderen tot één geloof te vereenigen. Tot dat einde, gevoelde hij de noodzakelijkheid van over geld te kunnen beschikken, als het zekere middel, om leerlingen en navolgers te erlangen en vereenigde zich daartoe met eenen zekeren graaf *Redern*, een pruissisch onderdaan, tot daarstelling eener uitgebreide industriele inrigting, in de hoop, dat die onderneming hem, binnen weinig tijds, de begeerde schatten zoude aanbrengen. Dit gelukte echter niet, daar noch de middelen, noch het doel der beide grafelijke *compagnons* met deze inrigting konden bereikt worden, en zij genoodzaakt werden, reeds in het jaar 1797, hunne compagnieschap te ontbinden.

Wel verre van door deze teleurstelling den moed te verliezen, versterkte hem dezelve in zijne eenmaal gevestigde voornemens; hij besloot dus eene groote reis te ondernemen, ten einde eene volkomene inventaris van alle schatten, in de wijsgeerige voorraadkamers van Europa geborgen, te kunnen opmaken. Doch ook deze reizen vielen niet gelukkig voor hem uit, dewijl hij voor zich, namelijk voor zijne leer, zelfs in het toen reeds zoo verlichtte Engeland niets nieuws kon opdoen. Onze graaf had hierbij, ter zijner vertroosting, moeten denken, dat het den wijzen *Salomon*, voor duizende jaren, niet veel beter gegaan was. Opzigtens de overige landen van Europa verklaarde hij kort en goed: dat dezelve, met betrekking de algemeene wetenschappen, nog in de luren lagen, alles was er *mysticismus* en *geheimenis-kramerij*. Hij gaf nu eenige geschriften in het licht, waarin hij alle geleerden van dien tijd, het bestaande, volslagen gebrek eener *algemeene wijsbegeerte* voorwierp, een voorgeven, in der daad, dat wel in alle tijden van toepassing kan geweest zijn en in alle toekomende zal kunnen blijven bestaan. Daarin lagen, naar zijn gevoelen, de grondoorzaken, dat er geen vaste band bestond, welke alle wetenschappen, (gelijk *Descartes* het wilde,) onder eene *monarchale eenheid* vereenigde. Hij zocht nu, door meerdere geschriften, welke hij kort na elkander in het licht gaf, zijne grondstellingen te verbreiden, en noodigde in dezelve alle geleerden uit, om de maatschappelijke orde van zaken in Europa, door eene alles omvattende theorie, een nieuw aanzien en eene nieuwe regeling te geven, ten einde daardoor ook den broozen en reeds lang gescheurden band der Roomsch-Katholijke kerk, geheel te verbreken en door eenen anderen te vervangen.

In zijn, in 1810 in het licht gegeven prospectus der *nieuwe encyclopedie* zette hij de grondstellingen dezer denkbeelden uitvoerig uit een, en gaf in 1814, na de restauratie der *Bourbons*, met hulp van *A. Thierrij* zijne *nieuwe regeling van de maatschappelijke orde van zaken* uit, waarin hij de menschheid aankondigde, dat de *gulde eeuw* haar te wachten stond, welke met de voltooijing der nieuwe, door hem voorgedragene *regeling* (waarschijnlijk bij gevolg wel nimmer) intreden zou.

Onder de 7 a 8 andere geschriften, welke de graaf nu achtervolgens in het licht gaf, en welker druk alleen na voorafgaande collecte konde plaats hebben, dewijl geen uitgever in Frankrijk het durfde ondernemen, die op eigen kosten te drukken en *St. Simon* zelf hiertoe geen middelen bezat, is zijn werk, over de *Bourbons* en de *Stuarts*, in 1822, uitgekomen het opmerkelijkste. Hadden de eerstgenoemde (de oudste tak) zijne daarin gegeven wenken behartigd, dan zaten zij waarschijnlijk nog in de *Tuilerien* en beschikten nog over het lot van Frankrijk.

In eene in 1824 uitgekomen catechismus »*der industrielen*," en zijne in 1824 verschenen »*letterkundige, wijsgeerige en industriele beginselen*," droeg hij zijne staatkundige, godsdienstige en industriele grondbeginselen meer bepaaldelijk en stelselmatiger voor. Doch alle deze zijne bemoeijingen en opofferingen bragten weinig of geene vruchten voort; — *St. Simon* werd door zijne jongeren verloochend en door zijne beschermers in den steek gelaten.

In een oogenblik van vertwijfeling wilde hij zich van het leven berooven, en juist toen hij dit voornemen wilde ten uitvoer brengen, schiet een nieuw licht, als een bliksemstraal in het graaflijk hoofd, verlicht hetzelve en doet hem inzien, dat zijne *aardsche zending* nog niet volbragt en alzoo zijn *uur* ook nog niet daar was. De doorgedrongen lichtstraal ontvlamt zijnen geest, de in hem wonende godheid wordt hem duidelijk, en het *nieuwe Christendom* ziet in 1825 bij *Bossange* te Parijs, het licht der wereld!

De in dit geschrift vervatte grondstellingen laten zich in het volgende ontleden:

(*Het vervolg hierna.*)

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.